

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ департаменту освіти,
науки та молодіжної політики
облдержадміністрації
від «21» 05. 2019 р. № 353

Зареєстровано
в Головному територіальному
управлінні юстиції
в Івано-Франківській області
29.05.2019 р. за № 53/1600

ПОЛОЖЕННЯ

про обласний марафон «Знавці лікарських рослин»

I. Загальні положення

1. Обласний марафон «Знавці лікарських рослин» (далі – Марафон) є командним змаганням здобувачів освіти закладів загальної середньої та позашкільної освіти.
2. Мета Марафону: активізація пізнавальної творчої діяльності, спонукання до свідомого вибору майбутньої професії.
3. Інформація про проведення Марафону розміщується на сайті Івано-Франківського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді (далі – ІФОЕНЦУМ): www.oencum.if.ua та надсилається до місцевих органів управління освітою.

II. Організація Марафону

1. Марафон проводиться щорічно департаментом освіти, науки та молодіжної політики Івано-Франківської облдержадміністрації та ІФОЕНЦУМ.
2. Організаційно-методичний супровід Марафону здійснює ІФОЕНЦУМ.
3. Для участі у Марафоні у закладах освіти формуються команди з числа здобувачів освіти. До складу команди входять 3 особи віком від 12 до

17 років та керівник, який призначається з числа педагогічних працівників закладів загальної середньої або позашкільної освіти.

4. Марафон проводиться поетапно:

I етап – на рівні закладу освіти району (міста, ОТГ);

II етап – районний (міський) рівень;

III етап – обласний рівень.

5. II і III етапи Марафону проводяться за двома номінаціями:

серед закладів загальної середньої освіти;

серед закладів позашкільної освіти.

6. Для організації та проведення **I етапу Марафону** на рівні закладів освіти керівники закладів загальної середньої та позашкільної освіти районів (міст, ОТГ) на місцях:

видають накази про проведення та підсумки I етапу Марафону;

створюють організаційний комітет та затверджують журі Марафону, до складу яких входять представники адміністрації закладу освіти, педагогічні працівники;

забезпечують висвітлення проведення та підсумки Марафону в місцевих (регіональних) засобах масової інформації;

забезпечують участь переможців I етапу у II районному (міському) етапі Марафону та призначають керівника, який забезпечує безпеку життя і здоров'я учасників в дорозі та під час проведення заходу.

7. I етап Марафону проводиться за наявності у закладі освіти двох і більше команд.

За умови наявності в закладі загальної середньої чи позашкільної освіти однієї команди, заклад освіти скеровує її на участь у II районному (міському) етапі Марафону.

8. На підставі протоколу журі I етапу Марафону, затвердженого наказом закладу освіти, визначаються переможці (за найбільшою кількістю балів, відповідно до розділу IV п. 1, п. 2), які рекомендуються для участі у II районному (міському) етапі Марафону.

9. Для участі у II районному (міському) етапі Марафону необхідно подати у місцевий орган управління освітою підсумковий наказ про проведення I етапу Марафону та заявку (додаток 1).

10. Для організації та проведення **II районного (міського) етапу Марафону** керівники місцевих органів управління освітою районів (міст):

видають накази про проведення та підсумки II етапу Марафону;

створюють організаційний комітет та затверджують журі Марафону, до складу яких входять представники місцевих органів управління освітою,

закладів освіти району, міста, ОТГ та спеціалісти в галузі ботаніки (за згодою);

забезпечують висвітлення проведення та підсумки Марафону в районних (міських) засобах масової інформації;

забезпечують участь переможців II етапу у III обласному етапі Марафону та призначають керівника, який забезпечує безпеку життя і здоров'я учасників в дорозі та під час проведення заходу.

11. На підставі протоколу журі II районного (міського) етапу Марафону, затвердженого наказом місцевого органу управління освітою, визначаються переможці (за найбільшою кількістю балів відповідно до розділу IV п.1, п. 2), які рекомендуються для участі у III обласному етапі Марафону.

12. За умови, коли на II районному (міському) етапі в певній номінації є тільки 1 команда, то:

якщо ця команда є переможцем I етапу, вона одразу скеровується на участь у III обласному етапі Марафону у цій номінації;

якщо ця команда не брала участь у I етапі Марафону (за відсутності інших команд у закладі), то у II районному (міському) етапі вона змагається з командами іншої номінації і, зайнявши I місце, скеровується на III обласний етап Марафону.

13. Здобувачі освіти закладів загальної середньої та позашкільної освіти об'єднаних територіальних громад беруть участь у II етапі Марафону в районах і містах за територіальні принципом.

14. Для участі в **III обласному етапі Марафону** необхідно подати на електронну адресу ІФОЕНЦУМ підсумковий наказ про проведення II районного (міського) етапу Марафону, заявку та інформацію, складені за підсумками районного (міського) етапу (додаток 2). Документація подається без скорочень та абревіатур.

15. Наказ про проведення III обласного етапу Марафону видається департаментом освіти, науки та молодіжної політики облдержадміністрації не пізніше, як за місяць до його проведення, в якому затверджується склад оргкомітету та журі з числа представників департаменту, ІФОЕНЦУМ та викладачів факультету природничих наук Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (за згодою).

III. Вимоги до проведення Марафону

1. Команди працюють впродовж 4 годин за програмою, яка передбачає:

презентацію дослідницької роботи;

демонстрацію знань, вмінь та навичок з вирощування, заготівлі та використання лікарських рослин на трьох локаціях.

2. Презентація дослідницької роботи відбувається у формі постерного захисту - до 5 хв. (додаток 3). В ній можуть брати участь всі члени команди. Презентація доповнюється фотогалереями, гербаріями, колекціями лікарської сировини тощо.

3. Учасники демонструють свої знання, вміння та навички на трьох локаціях:

I локація – «Визначення лікарських рослин» (кожен член команди повинен назвати 10 найпоширеніших лікарських рослин за наданими зразками та спосіб вирощування однієї з них);

II локація – «Правила збору, заготівлі та зберігання лікарських рослин» (кожен член команди повинен проявити свої знання щодо збору, заготівлі та зберігання однієї лікарської рослини із запропонованих);

III локація – «Зелена аптека» (кожен член команди повинен проявити свої знання, вміння та навички щодо використання однієї з найпоширеніших у побуті, народній медицині лікарських рослин, правил приготування настоїв, фіточаїв).

4. Учасники під час виконання роботи на III локації повинні дотримуватися правил безпеки користування електричними приладами.

IV. Підведення підсумків

1. Презентація дослідницької роботи та робота на локаціях I, II, III етапів Марафону оцінюються за відповідними критеріями (додаток 4).

2. Команди-переможці III (II, I) етапів Марафону, які набрали найбільшу кількість балів (I місце – 1 команда, II місце – 1 команда, III місце – 1 команда окремо серед закладів загальної середньої та позашкільної освіти) відзначаються відповідно грамотами департаменту освіти, науки та молодіжної політики облдержадміністрації (місцевого органу управління освітою у районі (місті), закладу освіти у районі (місті, ОТГ).

3. Педагогам, які підготували переможців III (II, I) етапів Марафону, оголошуються відповідно подяки департаменту освіти, науки та молодіжної політики Івано-Франківської облдержадміністрації (місцевого органу управління освітою у районі (місті), закладу освіти у районі (місті, ОТГ).

4. За умови отримання командами однакової кількості балів перевага надається команді, яка набрала більшу кількість балів на локаціях Марафону (додаток 4 п. 3).

5. Результати проведення III (II, I) етапів Марафону на підставі протоколів журі затверджуються відповідно наказом департаменту освіти, науки та молодіжної політики облдержадміністрації (місцевого органу управління освітою у районі (місті), закладу освіти у районі (місті, ОТГ).

V. Фінансування

1. Витрати на проведення II етапу Марафону та відрядження учасників для участі у III етапі Марафону здійснюються за рахунок коштів відповідних місцевих бюджетів.

2. Витрати на організацію, проведення та нагородження переможців III етапу Марафону здійснюються за рахунок коштів, передбачених департаментом освіти, науки та молодіжної політики облдержадміністрації в обласному бюджеті на відповідний рік.

Начальник відділу позашкільної освіти та роботи з інтернатними закладами управління освіти і науки департаменту освіти, науки та молодіжної політики облдержадміністрації

Ірина Опалко

Додаток 1
до Положення про обласний марафон
«Знавці лікарських рослин»
(р. II, п. 9)

ЗАЯВКА
на участь у III (II) етапі марафону «Знавці лікарських рослин»

Повна назва закладу освіти

ОТГ, район (місто)

Склад команди:

№ з/п	Прізвище, ім'я учасника	Дата народження (число, місяць, рік)	Клас, гурток	Примітка
1.				
2.				
3.				

Керівник команди _____
(прізвище, ім'я, по батькові, посада)

Тема учнівської дослідницької роботи

Контактний телефон керівника _____

Директор закладу освіти _____
/ім'я та прізвище/ _____ /підпис/

М.П.

Додаток 2
до Положення про обласний марафон
«Знавці лікарських рослин»
(р. II, п. 14)

Інформація за підсумками II районного (міського) етапу марафону
«Знавці лікарських рослин»

	Кількість закладів освіти у районі (місті)	Загальна кількість закладів освіти, що взяли участь у II етапі Марафону	Загальна кількість учасників, що взяли участь у II етапі Марафону	Інформація про переможців та призерів Марафону (загальна кількість)
Район, місто	ЗЗСО ЗПО			
ОТГ	ЗЗСО ЗПО			

Інформація про активність закладів освіти, обґрунтування того, чи була досягнута мета та завдання при проведенні II районного (міського) етапу, критичні зауваження та побажання щодо організації Марафону.

(Підпис, прізвище керівника місцевого органу управління освітою)

Методичні рекомендації щодо оформлення постера

Розміри постера (стенда): аркуш паперу (ватман) формату А1 (83 x 60 см) з рейками та прикріпленим шнурком для зручності презентації.

На стенді мають бути відображені мета й завдання, матеріали та методи дослідження, короткий зміст експерименту, опис отриманих результатів (таблиці, графіки, фотографії, малюнки, тощо), висновки (доцільність проведених досліджень, можливість впровадження результатів дослідження в практику).

Демонстрація роботи з допомогою постера повинна бути привабливою та інформативною. Робота має бути представлена у простій та доступній формі.

Для презентації роботи на постері розміщують текстові фрагменти, графіки, діаграми, фотографії виконаної дослідницької роботи. Бажано, щоб ілюстрації не потребували додаткових пояснень. Ілюстративний матеріал має займати не менше половини площі стенда. Щоб постер був оригінальним та не подібним на інші, використовують лаконічні, кольорові заголовки, фотографії.

Шрифт текстової частини має бути такого розміру, щоб вільно читався на відстані 1-1,5 м від стенда. Розмір шрифту в тексті - не менше 20 пт.

Всі відібрані елементи на стенд мають бути розміщені логічно, послідовно та зручно для перегляду.

Постерна презентація роботи супроводжується інтерв'ю, в якому доповідач (доповідачі) вільно та впевнено ведуть наукову бесіду, з якої буде зрозуміло, що вони повністю володіють матеріалом.

Члени журі мають право ставити запитання для того, щоб перевірити рівень обізнаності в тих галузях, які пов'язані з темою роботи, правильність збору та аналізу інформації.

Додаток 4
до Положення про обласний марафон
«Знавці лікарських рослин»
(р. IV, п. 1)

**Критерії оцінювання I, II, III етапів марафону
«Знавці лікарських рослин»**

№	Критерії	Бали
1.	Оцінювання презентації дослідницької роботи <i>Мета і завдання</i>	
	Мета та завдання в роботі не зазначені, учасник(и) не може(уть) їх назвати	0
	Мета в роботі зазначена, завдання відсутні (або навпаки)	1
	У дослідницькій роботі зазначено правильно мету і завдання, про що свідчить хід та результати дослідження	2
	<i>Методика дослідження</i>	
	Опис методів, які використовувались при проведенні дослідження, відсутній, учасник(и) не може(уть) розповісти, як проводилось дослідження	0
	Методи дослідження викладені не послідовно	1
	Методи дослідження викладені чітко, коротко, з врахуванням ключових моментів (за принципом «повтори дослід за мною»)	2
	<i>Результати дослідження</i>	
	Результати не наведені	0
	Наведені результати не відповідають завданням дослідження	1
	Результати відповідають завданням дослідження, але відсутні світлини, де зафіксовано хід, результати експерименту	2
	Результати чітко окреслені, відповідають поставленим завданням, проілюстровані світлинами, таблицями, графіками тощо	3
	Результати чітко окреслені, відповідають поставленим завданням, проілюстровані світлинами, таблицями, графіками тощо; окрім цього в роботі наведено аналіз отриманих результатів	4
	<i>Висновки</i>	
	Висновки дослідження в роботі відсутні	0
	Висновки в роботі є, але вони не відповідають поставленим завданням дослідження, містять не підсумок результатів дослідження, а констатацію загальновідомих положень	1
	Висновки подано як підсумок результатів дослідження, вони повністю відповідають завданням дослідження	2
	<i>Практичне значення дослідження</i>	
	В роботі не зазначена можливість практичного використання	0

	результатів дослідження, результати практичного значення не мають	
	Результати дослідження рекомендовані для використання на практиці у рослинництві тощо	1
	Оформлення постеру	
	Постер відсутній	0
	На постері розміщений тільки текстовий матеріал	1
	Постер містить всі необхідні елементи (текстовий матеріал, світлини, таблиці, діаграми тощо), але вони розміщені хаотично, немає цілісної картини дослідницької роботи, що презентується, шрифт занадто дрібний	2
	Постер побудований логічно, послідовно, зручно для перегляду, органічно поєднуються всі необхідні елементи	3
	Презентація дослідницької роботи	
	Робота подається на Марафон, але не презентується	0
	Презентація відбувається у вигляді читання без відриву від тексту	1
	Під час презентації учасник(и) вільно та впевнено викладає(ють) зміст роботи, але, відповідаючи на запитання журі стосовно різних аспектів роботи, допускають помилки	2
	Учасник(и) вільно та впевнено викладає(ють) не тільки основний зміст презентації, але і правильно відповідає(ють) на запитання журі	3
	Максимальна кількість балів, яку може отримати команда за презентацію дослідницької роботи	17
2	Оцінювання представлених матеріалів <i>Фотогалерея (світлини, на яких зображені ключові моменти вирощування лікарських рослин на ділянці)</i>	
	Відсутність фотогалереї	0
	На світлинах фотогалереї не зафіксована практична діяльність дітей	1
	На світлинах фотогалереї зафіксована практична діяльність з вирощування лікарських рослин	2
	<i>Гербарій (грамотність виготовлення гербарію)</i>	
	Відсутність гербарію	0
	Неякісний гербарій, виготовлений з порушеннями правил оформлення	1
	Якісний гербарій, який відповідає вимогам щодо оформлення	2
	<i>Колекції лікарської сировини (пофасований збір власноруч вирощених лікарських рослин)</i>	
	Відсутність лікарської сировини	0
	Наявність лікарської сировини, вирощеної та заготовленої власноруч	1

	Максимальна кількість балів, яку може отримати команда за представлені матеріали	5
3	Оцінювання роботи на локаціях	
I локація	до 10 балів	
Надається по одному балу за кожен правильно названу лікарську рослину		
Учасник не може назвати спосіб (способи) вирощування однієї із запропонованих рослин, або називає неправильно	0	
Учасник правильно називає спосіб (способи) вирощування однієї із запропонованих рослин	1	
II локація		
Учасник не може назвати правильно лікарську рослину, або називає її неправильно	0	
Учасник правильно називає лікарську рослину	1	
Учасник не може назвати правила збору лікарської рослини, або називає їх неправильно	0	
Учасник правильно називає правила збору лікарської рослини	1	
Учасник не може назвати правила заготівлі лікарської рослини, або називає їх неправильно	0	
Учасник правильно називає правила заготівлі лікарської рослини	1	
Учасник не може назвати правила зберігання лікарської рослини, або називає їх неправильно	0	
Учасник правильно називає правила зберігання лікарської рослини	1	
III локація		
Учасник не може назвати лікарську рослину із запропонованих у заготовленому вигляді, або називає її неправильно	0	
Учасник правильно називає лікарську рослину із запропонованих у заготовленому вигляді	1	
Правила використання лікарської рослини в побуті, народній медицині не названі, або названі неправильно	0	
Правила використання лікарської рослини в побуті, народній медицині названі правильно	1	
Учасник не може практично продемонструвати вміння та навички у приготуванні фіточаїв чи настоїв	0	

	Учасник правильно демонструє вміння та навички у приготуванні фіточаїв чи настоїв	1
	Максимальна кількість балів, яку може отримати команда на локаціях	54
	Максимальна кількість балів, яку може отримати команда на Марафоні	76